

'Brood strooien zorgt ervoor dat de populatie blijft groeien en de beesten meer lawaai maken'

Met stift en olie ganzenei te lijf

DOOR LISET VAN RAVENZWAAI

DEN HELDER - Bijna honderd ganzen lopen er rond in Den Helder. En die veroorzaken te veel overlast vinden bewoners. Daarom heeft de gemeente fauna-beheerder Peter van Poelgeest ingeschakeld, die de ganzenpopulatie middels nestbeheer moet uitdunnen.

„Ik krijg wel eens klappen van een gans”, vertelt Van Poelgeest. „Maar meestal gaan ze al van het nest af als ik aan kom lopen. Kijk, daar gaat ze al”, vertelt hij terwijl hij langs het water aan de Walvisvaarderweg loopt. De gans blaast nog een paar keer naar hem en duikt het water in. Vlakbij het nest ligt een lege eischaal. „Meeuwen zo te zien”, stelt hij vast. „Die pikken er wel eens een ei uit.”

Maïskiemolie

Bij het nest pakt Van Poelgeest zijn emmer met maïskiemolie en merkstift er bij. „Elk ei krijgt een letter, zodat ik weet om welk nest het gaat. Dan doop ik ze even in de maïskiemolie en leg ze weer terug. Eieren zijn poreus en de olie verstikt het ei waardoor het embryo geen zuurstof meer krijgt en het ei dus niet uitkomt.”

In eerste instantie zou Van Poelgeest in elk nest een ei onbehandeld laten. „Maar met zoveel nesten in de stad zou dat betekenen dat er alsnog dertig tot veertig nieuwe ganzen bij komen. Tja, dan schiet het niet op natuurlijk. Daarom behandel ik nu alle eieren. Bovendien zullen er altijd een paar nesten zijn die ik niet ontdekt heb en waar de eieren gewoon uitkomen.”

Doodbroeden

Om de veertien dagen is Van Poelgeest in de stad te vinden. „Dan controleer ik nesten die ik al gehad heb. Meestal broedt de gans dan nog op de inmiddels verstikte eieren. Na twee weken haal ik dan alle eieren weg en verniel ik het nest. Het kan namelijk gebeuren dat de gans blijft wachten tot de eieren uitkomen - en die komen dus nooit meer uit- en ze zichzelf

Van Poelgeest jaagt een gans van haar nest.

FOTO LISET VAN RAVENZWAAI

op die manier doodbroedt omdat ze amper eet.”

Maar waarom haalt u de eieren dan niet meteen weg? „Omdat een gans anders doorgaat met eieren leggen. Zou ik nu net gelegde eieren weghalen, dan begint ze gewoon weer opnieuw. Zolang ze in de waa blijft dat ze nog aan het broeden is, maakt ze ook geen nieuwe eieren aan. Na veertien dagen broeden is de kans klein dat ze dit broedsizoen weer opnieuw begint.”

Piepen

Gemiddeld moet een gans 28 tot dertig dagen broeden voordat de eieren uitkomen. „Ik kom ook wel eens een nest tegen dat ik eerder over het hoofd heb gezien en waar de eieren dus al bijna van uitkomen. Dan hoor je de kleine gansjes soms ook al piepen vanuit het ei. Op dat moment laat ik het nest met rust en komen de eieren gewoon uit. Dan zijn het al echte vogeltjes. Ik behandel alleen eieren die recent gelegd zijn en dus nog heel prematuur zijn.”

Het verschil tussen een vers ei en een ouder ei is gemakkelijk te ontdekken vertelt Van Poel-

Van Poelgeest markeert de eieren met een merkstift en dompelt ze vervolgens in de olie.

FOTO LISET VAN RAVENZWAAI

geest. „Recent gelegde eieren zijn sowieso zwaarder. Daarnaast is de kleur witter. Oudere eieren zijn geler en zijn minder zwaar omdat er inmiddels een luchtbel is gevormd in het ei. Om er te zeker van te zijn kun je een ei in het water leggen: blijft het drijven, dan is het een ouder ei.”

Van Poelgeest rijdt door naar de Cornelis Jacobz Mooijstraat

in De Schooten. „Bewoners hebben gemeld dat er drie ganzen aan het broeden zijn”, vertelt hij. „De nesten liggen aan de overkant van het water, dus ik pak mijn bootje er bij.” Hij haalt een kleine roeiboort van zijn autodak en roeit naar de nesten. De drie ganten (*mannetjes ganzen*) slaan alarm en beginnen kabaal te maken. De vrouwtjes blijven nog onge-

Een nest met negen eieren in De Schooten. „Valt nog mee. Bij Fort Westoever ligt een nest met 31 eieren.”

FOTO LISET VAN RAVENZWAAI

Duurzaam fauna advies

Van Poelgeest zoekt naar duurzame oplossingen zodat mens en dier naast elkaar kunnen leven. „Oplossingen waarbij het dier niet automatisch het onderspit delft.”

stoord op het nest zitten. Omdat Van Poelgeest wel erg dichtbij komt. De ganzen maken dat ze wegkomen. Een gans probeert nog snel haar eieren af te pakken. „Is haar aardig gelukt. Je ziet amper nog een ei”, zegt Van Poelgeest terwijl hij het nest blootleegt.

Ongevaarlijke dieren

„Gevaarlijk zijn ganzen niet”, verzekert hij. „De klappen van vleugels, die ik heel soms krijg omdat ik een bedreiging voor ze vorm, vallen mee. En dat blazen is puur om af te schrikken. Veel mensen denken dat ganzen agressief zijn, maar dat klopt niet. Kijk, als je een gans

eens eten geeft dan onthoudt zij dat. De volgende keer als je weer langsloopt met iets dat lijkt op voedsel denkt de gans dat je haar weer komt voeren. Uit enthousiasme wapperen ze dan met hun vleugels en maken ze kabaal. Dat doen ze echt niet omdat ze je willep aanvallen.”

Het voeren is volgens Van Poelgeest ook de voornaamste reden dat de populatie en dus de overlast nu zo groot is. „Als ze geen eten zouden krijgen, zou er bijna geen overlast zijn. De populatie zou dan veel kleiner zijn en minder lawaai maken. Mensen moeten gewoon stoppen met voeren, dan is de overlast snel voorbij.”